

Sustav REACH počinje djelovati

REACH propisi (registration, evaluation and authorization of chemicals - registracija, procjena i autorizacija kemikalija) koji su u Europi stupili na snagu 1. lipnja 2007. zahtijevaju saznanja o cijelom životnom ciklusu tvari, izjavio je dužnosnik European Union Oil Industry Association (Udruženje naftne industrije Europske unije) na sastanku NPRA (National Petroleum Refiners Association – Američko udruženje rafinerija nafte) International Lubricants & Waxes, održanom krajem listopada 2007. godine. Proizvođači i uvoznici kemikalija moraju biti spremni na brzo djelovanje kako bi udovoljili strogim predregistracijskim uvjetima u razdoblju od lipnja do prosinca 2008. godine.

Ne može se više proizvoditi neka kemikalija ili proizvod, staviti ga na tržište te onda "zaboraviti" na njega, izjavio je Lothar Kistenbruegger, tehnički direktor u CONCAWE-u (Conservation of Clean Air and Water in Europe). Dakle, treba znati što se događa s određenim proizvodom. Zakonske obveze koje propisuje REACH prvenstveno se odnose na proizvođače i na krajnje korisnike, a u manjoj mjeri na preprodavače. S obzirom da je predregistracija obveza proizvođača, postoje određene situacije za koje su regulirane obveze krajnjih korisnika. Oni moraju obavijestiti svoje dobavljače o uporabi vezano za predmetnu kemikaliju - proizvod. Ako se u nekim slučajevima krajnji korisnik ne želi očitovati o njihovoj uporabi, što je vrlo uobičajeno, onda postoji mogućnost, da krajnji korisnici odvojeno provedu obveznu registraciju za određenu primjenu.

Kistenbruegger je naglasio da REACH utječe i na proizvođače i na uvoznike komponenti. Ako se prodaje paket aditiva europskom proizvođaču maziva, onda taj proizvođač maziva mora u Europi registrirati svaku pojedinu komponentu spomenutog paketa aditiva.

CONCAWE, sa sjedištem u Belgiji, utemeljila je 1963. godine mala grupa vodećih naftnih tvrtki kako bi se provodila istraživanja okoliša vezana za pitanja koja su od važnosti za naftnu industriju. Broj članova se povećao te obuhvaća većinu naftnih tvrtki koje posluju u Europi. Djelovanje CONCAWE-a usmjereno je na pitanja zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti. Članstvo u CONCAWE-u gotovo se udvostručilo od prosinca 2006. godine. Rafinerijama je postalo jasno da će biti iznimno teško uskladiti se sa zakonskim propisima koje određuje REACH. Gotovo sve rafinerije u Europi već jesu ili su se prijavile za članstvo u CONCAWE.

1. lipnja 2008. počinje REACH predregistracija za postojeće kemikalije i proizvode na tržištu po fazama. Također počinje odmah registracija novih tvari, ali bez više stupnjeva registracije. Registracija postojećih tvari koje nisu prošle predregistraciju počinje 1. prosinca 2008.

Registracija će se provoditi u tri faze i to :

I. faza od lipnja 2008. do studenoga 2010. – za kemikalije koje se proizvode u velikim količinama te visoko toksične kemikalije (high hazard chemicals)

II. faza od studenoga 2010. do lipnja 2013. – za kemikalije koje se proizvode u umjerenim količinama

III. faza od lipnja 2013. do lipnja 2018. – za kemikalije koje se proizvode u malim količinama

Kistenbruegger je izjavio kako se REACH pristup uglavnom temelji na provođenju kontrole rizika u svim razdobljima životnog ciklusa tvari.

CONCAWE provodi procjenu rizika tvari u naftnim proizvodima, uključujući razvijanje metoda odnosno metodologije za procjenu rizika. Procjena rizika stvorit će temelje za pripremu registracijskih dosjea koje REACH zahtijeva. Udruženje planira pružanje registracijskih dosjea putem licenciranih ugovora onima koji nisu članovi ili uvoznici koji će prema REACH-u također imati obvezu registriranja tvari dobivenih iz nafte. Kistenbruegger je izjavio kako je CONCAWE osnovao informatičku podršku za REACH na svojoj web stranici za one koji žele kontaktirati udruženje o pitanjima vezanim za proizvode iz nafte.

U siječnju 2009. godine bit će objavljen popis predregistriranih tvari za REACH te će biti osnovan SIEF (Substance Information Exchange Forum) kojeg će formirati potencijalni korisnici koji se žele registrirati kako bi se osiguralo da jedna tvar bude registrirana jednim dosjeom te da se podaci dobiveni testiranjem na životinjama razmjenjuju.

Izdvojeno je pitanje vezano za zakonsku problematiku, a tiče se strateške poslovne odluke o tome tko za neku tvrtku registrira određenu kemikaliju za REACH. Svi korisnici su odvojeni. Alternativa za neke tvrtke bit će osnivanje pravne osobe unutar Europske unije radi registriranja svih tvrtkinih korisnika u Europi. Naglašena je važnost informiranja o predregistracijskim rokovima i registriranju. Naime, ako tvrtka ne uspije registrirati svoju tvar, neće joj biti dopušteno trgovati neregistriranom tvari na tržištu, a to će sigurno ozbiljno utjecati na poslovanje.

Lubrizol završava pripajanje tvrtke Croda

Poznati proizvođač aditiva, tvrtka Lubrizol završila je pripajanje tvrtke Croda International Plc koja se bavi mazivima za rashladne uređaje. Prihodi u tom poslovanju u prošlih dvanaest mjeseci iznosili su otprilike 84 milijuna dolara. Ovo pripajanje obuhvaća tehnologiju maziva za rashladne uređaje na osnovi poliolester, tvrtke Croda, s trgovačkim imenom Emkarate® i Icematic®, listu kupaca, proizvodni know-how i prateće intelektualno vlasništvo. Proizvodna postrojenja nisu uključena u navedenu transakciju.

Spomenuto poslovanje dopunjuje postojeće poslovanje s mazivima za rashladne uređaje, koje se odvija u podružnici Lubrizola pod nazivom CPI Engineering Services, sa sjedištem u Midlandu, država Michigan. Naveden je primjer strategije rasta tvrtke Lubrizol putem ubrzanog spajanja koje poboljšava postojeću proizvodnu liniju, izjavio je Val Pakis, potpredsjednik za industrijske proizvode tvrtke Lubrizol Additives.

Aditivi za maziva tvrtke Ciba odobreni su za uporabu u biomazivima koja nose europsku Eco-oznaku

Široka paleta aditiva za maziva tvrtke Ciba odobrena je za uporabu u biomazivima, koja prema ekotoksikološkim svojstvima ne ugrožavaju okoliš ili manje ugrožavaju okoliš. Ona nose europsku Eco-oznaku, tj. simbol u obliku cvijeta koji označava kako proizvod udovoljava zahtjevima za radnim osobinama i kriterijima održivosti koja su postavila stručna mjerodavna tijela. U slučajevima kad se koriste pri definiranim uvjetima i omjerima doziranja u pojedinim formulacijama Ciba aditivi su podobni za uporabu u biomazivima. To su Ciba serije proizvoda, tj. aditiva: Ciba®IRGANOX®, Ciba®IRGALUBE®, Ciba®IRGACOR®, Ciba®IRGAFOS®, Ciba®IRGAMET® i Ciba®SARKOSYL®. Ovi aditivi uz propisanu primjenu (formulacije) udovoljavaju kriterijima European Ecolabel Lubricants (EEL) utemeljenima 2005. godine. Ciba također nudi jedinstvenu pomoćnu tablicu koja pomaže proizvođačima maziva u ocjenjivanju sukladnosti neke formulacije s definiranom kombinacijom aditiva i omjerom namješavanja s kriterijima EEL-a.

Kupci traže aditive koji im pomažu u postizanju održivosti kriterija EEL-a bez smanjivanja zahtijevanih radnih svojstava, izjavio je Thomas Engelhardt, jedan od rukovoditelja u tvrtki Ciba. S aditivima koji su usaglašeni sa zahtjevima EEL-a, može se podržati proizvođače maziva u proširenju programa proizvoda, omogućujući im prednost pri natjecanju na postojećem, za zaštitu okoliša osviještenom tržištu. U Europi, ali i na drugim tržištima, tvrtke koje u ovom trenutku usvoje najbolja iskustva i praksu u održivosti radnih svojstva bit će u budućnosti dobro pozicionirane glede udovoljavanja zahtjevima kupaca te zahtjevima potencijalnih zakonskih propisa.

Europska Eco-oznaka je dobrovoljno prihvaćeni projekt usmjeren na poticanje poslovne ponude proizvoda i usluga koji je pogodniji za očuvanje okoliša od postojećih alternativa. Kriteriji EEL-a uzimaju u obzir radna svojstva maziva, toksičnost, biorazgradljivost, bioakumulaciju i sadržaj obnovljivih sirovina pri određivanju može li se proizvod na tržištu deklarirati kao biomazivo. Kriteriji se mogu primijeniti na hidraulička ulja, mazive masti, ulja za lance motornih pila, ulja za dvotaktne motore, sredstva za odvajanja betona i maziva za sustave bez mogućnosti povrata i sakupljanja (total loss) kod profesionalne primjene u tvrtkama kao i za pojedinačnu osobnu uporabu.

Izvor: *OEM/Lube Report*, 23. studeni, 2007.

Priredila Silva Mandaković